

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

Št. 6.

Kranj, 5. februarja 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrletno 10 Din.

Ljudska fronta in mi

V zadnji številki revije „Cas“ označuje dr. Ahčin „ljudsko fronto“ kot: „politično zvezo strank pod vodstvom komunistov, ki jo po vsem svetu snuje komiterna“. Če ta označba drži, in po našem mnenju je to naznanje o ljudski fronti pravilno, potem je jasno, kako stališče mora vsak zaveden katolik zavzeti napram ljudski fronti.

Naši „krščanski socialisti“ so na zunaj vsaj po dolgem oklevanju sprejeli kot podlago svojemu delu papeške socialne okrožnice in posebno „Quadragesimo anno“. Mi smo prvotno bili prepričani v iskrenost teh izjav, zadnje čase pa se je naša vera v to iskrenost zelo omajala. Neredko namreč čujemo iz ust raznih pomembnejših in manj pomembnih osebnosti v krogu krščanskih socialistov besede, ki že kar odkrito hvalijo in odobravajo takozvano „ljudsko fronto“. V zadnjem Gorenju smo navedli dobesedno poročilo, ki ga je prineslo glasilo Katoliške akcije za srednješolsko mladostvo „Mi mladi borci“. Tam ste mogli jasno čitati, kako „krščanski socialisti“ zagovarjajo ljudsko fronto. Tudi v Kranju smo od vodilnih osebnosti že čuli odobravanje politične formacije „ljudske fronte“.

Sedaj res ne vemo, ali je vzrok temu nevednost, ki bi morala biti že prava naivnost, če mislijo, da se dajo spraviti v sklad načela socialne smernice papeža Pija XI. ter principa in dela ljudske fronte, ali pa priznanje načel okrožnice Quadragesimo anno ni — iskreno.

Dolge nismo mogli razumeti napadov Delavske pravice na stranko večine slovenskega naroda od onih, ki so vedno zatrevjali, da strokovna organizacija ne sme biti politična in tudi ne odvisna od političnih strank. Če kdo ni zadovoljen s formacijo politične stranke, v kateri je ogromna večina slovenskega naroda in če kdo ni zadovoljen z njenim delom, ima pač vsak pravico, da svoje mnenje, ima tudi pravico, da si ustanovi svojo politično stranko, ali da izstopi iz politične stranke, ki mu ne prija. Toda v isti sapi ko zatrjuje, da noče politike v strokovni organizaciji, da noče biti pod vplivom kake stranke, pa najsiloviteje napada stranko, v kateri je tudi večina slovenskega katoliško mislečega delavstva, to nam je bilo res nerazumljivo. Sedaj pa se nam je pričelo svitati. Postaja nam jasno, zakaj se glasilo strokovne organizacije spušča na strankarsko politično polje. Simpatije za „ljudsko fronto“, to je tisti ključ, ki nam sedaj jasno odkriva to skrivnost.

Tega mi ne smemo več mirno gledati, da par zmešanih glav slepomiši med našim delavstvom in ga zastruplja z nezaupanjem do vsega našega krščanskega socialnega in kulturnega dela. Odkrito povedano, da mi po deželi našim ljubljanskim krogom zelo zamerimo, da tako nekam z rokavicami zavračajo one, ki jim je glavno zmešal marxizem in penasti blesk „ljudske fronte“.

Mi danes javno naslavljamo na J. S. Z. in na Delavsko pravico apel, da iz svoje srede izključijo vse, ki simpatizirajo z „ljudsko fronto“ in vse, ki vmešavajo strokovno organizacijo in njeno glasilo v politično borbo proti ogromni večini slovenskega delavnega ljudstva. Če tega ne store, bomo pričeli po vsej Gorenjski odločno borbo in bomo pozivali vse katoliško delavstvo, da izstopi iz J. S. Z. in vrne Delavsko pravico. Mi ne moremo več gledati tega slepomišnja, ki vsemu katoliškemu kulturnemu in socialnemu pokretu tako škoduje.

Katoliki ne moremo in ne smemo biti privešek komiterna ne na kulturnem, ne socialnem in tudi ne na političnem polju. Kdor tega ne razume in tega ne prizna in se po tem načelu ne ravna, ne more več trditi, da dela v katoliški skupnosti.

Katoliki moramo imeti svojo katoliško fronto. To je katoliška fronta enotnih katoliških kulturnih in socialnih načel, enotna fronta proti komiterni, enotna fronta proti materializmu,

enotna fronta proti kapitalizmu. Mi nočemo biti v socialnem delu privešek marxizma, ampak hočemo uravnati vse naše delo na kulturnem in socialnem polju le po katoliških načelih brez kake primesi socializma.

Sv. oče pravi v svoji okrožnici Divini Re-

demptoris: „Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komar je mar krščanska kultura.“ Tega se bomo držali katoliki, kdor pa slepomiši s kako ljudsko fronto, ta deluje proti jasnim navodlom sv. očeta, ki so za nas merodajna.

O banovinskih cestah v kranjskem okraju

Banovinska cestna uprava oskrbuje v kranjskem okraju 157 km banovinskih cest. Pred kratkimi smo brali o proračunu te uprave, ki ga predlaga okrajni cestni odbor kr. banske uprave v nadaljnje obravnavanje. Glavni dohodek okrajnega cestnega odbora je dotacija banske uprave, ki nosi v glavnem vse stroške za redno vzdrževanje banovinskih cest, kar se pa tiče novih gradenj, večjih preložitvev, novih mostov itd. pa krije polovico stroškov okrajni cestni odbor z lastnimi sredstvi, ki se zbirajo kot doklade na neposredne davke. Proračun okrajnega cestnega odbora je torej popolnoma vezan na celotni proračun uprave banovinskih cest in se vrne v Kranj prekrojen in okrnjen po širokih vidikih in potrebah cele banovine v ozirom na njena finančna sredstva. Povdarjamo pri tem, da je celotna dolžina banovinskih cest v Sloveniji preko 4 tisoč kilometrov. Pri tolikem omrežju banovinskih cest se finančna sredstva banovine razdrobe in ni mogoče slediti potrebam vzdrževanja pri tolikem naraščanju prometa z motornimi vozili.

Ogledimo si sedaj omrežje banovinskih cest v našem okraju. Glavne prometne žile so tri ceste prvega reda, ki izhajajo iz Kranja. Najdaljša je Jezerska cesta, ki vodi preko Kokre in Jezerskega v osrčje Kočne na državno mejo, dolga je 35 km z vsemi znaki državne mednarodne ceste. Ta je bila v korist žužnim pokrajnam, češ Slovenija ima preveč državnih cest, vrinjena banovini. Pri tem je bila cela v skrajno slabem stanju. V d'vi Kokrški dolini je potekala preko nešteti lesenih mostov, ki so bili ob visoki vodi v stalni nevarnosti, da jih voda odnese, kar se je večkrat tudi zgodilo. Viska voda je privlekla s seboj nagromaden les iz Jezerskega, podrla prvi most, ki je odplaval in odtrgal drugi itd. Tako so ob večji povodnji šli vsi mostovi in cela dolina je bila odrezana od sveta in trgovine. Seveda je bilo treba temu enkrat napraviti konec in banska uprava je bila primorana zgraditi po vsej dolini deset železobetonskih mostov, ki so obično obremenjevali banovinski proračun in z njim seveda tudi proračun okrajnega cestnega odbora. Zgrajeni so bili ti mostovi v zadnjih štirih letih, zadnji bo letos v avgustu izročen prometu. Danes je torej skoro cela dolina urejena, lepi in lični betonski mostni objekti se vrstijo v kratkih razdaljah drug za drugim, ko cesta prehaja zaradi soteske iz enega brega Kokre na drugega. Gradbenik najde tu celo naravno razstavo različnih mostnih sistemov, vzpeti lok, kontinuirni nosilci, največ pa je dvočlenskih okvirjev. Stroški za gradbo teh mostov so znašali preko 4 milijone din. Divja reka Kokra je stalna spremljevalka te ceste od Preddvora do Jezerskega na dolžini 15 km in jasno je, da so bila potrebna stalna popravila podpornih zidov, gradba novih, izvršitev različnih obrežnih zavarovanj itd., skratka ta cesta je obremenjevala proračun cestnega odbora zadnja leta nad 1 milijon din.

Drugi glavni žili sta zveza Kranja z Kamnikom preko Senčurja in zveza s Škofjo Loko. Ti dve cesti sta v skrajno slabem stanju in zanemarjeni glavno vsled zgoraj navedenih vzrokov. Obe potekata po ravnini, sta deloma precej pregledni in dopuščata večje brzine motornih vozil in sta s tem izpostavljeni večji obrabi cestišča. V programu del cestnega odbora je prva točka rekonstruirati ti dve cesti, zlasti ono preko Senčurja in Jezersko cesto vsaj do Preddvora vsaj toliko, da ne bodo v nevarnosti ljudje in živali. Cestišča bo treba dvigniti, da se bo voda odteкала, in enkrat temeljito posuti s tršim porfirnim gramozom. To se bo postopoma vršilo, kakor bodo pač omogočala denarna sredstva.

Ostale banovinske ceste so drugega reda, ki so bivše deželne, okrajne in deloma občinske ceste. Povečini so vse ozke, polne nevarnih in nesmiselnih ovinkov, nepregledne v vaseh s pomanjkljivimi objekti. Omenimo v prvi vrsti cesto iz Kranja skozi Čirč ču v Smlednik. Lansko leto je bil ves promet državne ceste iz Ljubljane vsled modernizacije usmerjen na to stansko cesto. Tu je bil jasno viden učinek modernega prometa z avtobusi in težkimi tovornimi vozili na cesto samo skopo vzdrževano z jamskim gramozom brez kamenite podlage. Tekom štirinajstih dni je bila cesta v takem stanju, da bi bilo najboljšo ves promet ustaviti. Končno so se našla sredstva, seveda zopet banovinska, ki so omogočila vsaj za silo in na hitro roko pripraviti cestišče za ta promet. Okrajni cestni odbor je bil primoran prispevati k tej rekonstrukciji ca. 150 tisoč din, seveda v škodo drugim cestam, ki so bile že na programu. Za popravila ceste od Trboj do Kranja pa je zmanjkalo sredstev in prebivalci Trboj, Hrastij in Čirč ču še danes čakajo na ureditev ceste do Kranja. Važnejša cesta je Kranj — Goriče proti Golniku. Tu je misliti na direktno zvezo zdravilišča Golnika na postajo Kranj in privediti cesto za avtobusni promet. Iz turističnih ozirov sta poleg Jezerske najvažnejši cesti iz Trziča proti Begunjam in Križe — Preddvor. Ti dve cesti sta gotovo poleg Jezerske najlepši v pokrajinskem oziru. Potekata na obronkih Karavank med krasnimi smrekovimi gozdovi. Če hočemo celo Slovenjo odpreti tujskemu prometu, saj so tudi poleg Bleda, Bohinja in skrajnega gorenjskega kota lepi kraji še drugod, samo niso tuje dostopni, moramo izgraditi najprej vozne cestne zveze. Danes sta ti dve najlepši cesti ozki, s protivzponi in z ostrimi ovinki kar nevarni za avtomobilski promet. Pozabititi ne smemo na komaj znano besniško cesto na desnem bregu Save, ki še ni tako stara in danes že zahteva preureditve, zlasti pa kakor hitro bo ustvarjena zveza preko Podnarta in savskega mostu z državno cesto. S to zvezo bo razbremenjena državna cesta in odprti bodo idilični samotni kraji pod Sv. Joštom in v Besnici.

Proračun okrajnega cestnega odbora, kolikor bo pač odobren, kaže na program del, ki se bodo vršila to leto. Največja postavka je novi železobetonski most v Lajhu v Kranju na banovinski cesti iz Čirč ču. Vsi merodajni faktorji se naj pobrigajo, da pride tudi ta v banovinski proračun, ker sedanji stari trhlj leseni most bo treba drugače popolnoma obnoviti, ker ni več varen za promet. V bližino mest spadajo le trajni estetski objekti delani za današnje transportne tovore. V Zg. Brnikih je predviden betonski popust večjih izmer za ureditev odтока vode pod sedanjim lesenim mostom, ki bo izmenjan z železobetonskim, kakor hitro bo regulirana struga potoka do jeza pod mostom.

Druga večja postavka, ki jo krije v celoti banska uprava je strošek za rekonstrukcijo ceste do Senčurja, kakor je bilo že omenjeno. Ostale postavke se nanašajo povečini na redno vzdrževanje cest. Predlog proračuna vsebuje najpotrebnejše količine gramoz in najnujnejših popravil objektov, da bi mogle ceste vsaj približno odgovarjati sodobnim zahtevam.

Vsote, ki bodo naložene v gradbenih skladih, to so deleži, katere mora prispevati k stroškom gradenj okrajni cestni odbor, pa kažejo na program del, ki se bodo vršila prihodnje odnosno eno od nadaljnjih let. To so predvsem stroški tlakovanja dovoznih cest k železniškim postajam v Kranju in Trziču. Najprej pride na vrsto tlakovanje dovozne ceste v Kranju, ker bo državna cesta od Gaštea do savskega mostu predvidoma v kratkem času tlakovana. Tlakovanje je mišljeno z malimi granitnimi kockami,

Uresničitev tega dela je odvisna v veliki meri od železniške uprave, kdaj bo prispevala svojo tretjino stroškov. Isto velja za dovozno cesto v Trziču, ki bo letos zaenkrat izredno posuta s trdim porfirnim gramozom. Stanje te ceste naravnost kriči po izboljšavi. Upamo, da bo imela železniška uprava kmalu zbran njej pripadajoč delež, ker gre izboljšava direktno njej v korist. Nadalje je iz gradbenih skladov razvidno, da okrajni cestni odbor že danes misli na preureditev besniške ceste, ker zbira že svoj delež za najvažnejšo preložitve te ceste pri železniški postaji Sv. Jošt, kjer banovinska cesta v razdalji štiristo metrov železniško progo dvakrat seka in poteka na nezavarovanem savskega bregu, ki se že poseda.

Poleg teh zgradb, ki so v najbližji bodočnosti nekako že zagotovljene, ostanejo še druge, ki pridejo za temi na vrsto. Izmed mostov je potreben obnovitve kamnit; star; zgodovinski; most v Britofu, ki se bo baje začel graditi po intervencijah lokalnih faktorjev iz izrednih kreditov v najkrajšem času. Na Kokrji ostane edino še leseni most v Preddvoru, ki mora biti zamenjan z železobetonskim, kakor hitro bo gornji gradbeni program izvršen. S tem v zvezi bo treba banovinsko cesto v Preddvoru preložiti in odpraviti današnji klaneč. Izmed večjih mostnih objektov ostaneta še dva lesena mostova preko Save eden v Podnartu drugi v Smledniku, ki ju s polovičnimi prispevki oskrbujejo sosednja cestna odbora. Ta dva objekta, ki sta tudi nujno potrebna modernizacije, pa ne bodeta tako kmalu izmenjana, če bo ostalo pri današnjih razpoložljivih sredstvih.

Dalje razpredati o potrebnih delih bi ne bilo na mestu, ker je vsaka banovinska cesta potrebna razširitve in nešteto večjih ali manjših preložitvev, da bi bila dosežena vsaj približna slika moderne ceste prilagodene sodobnemu prometu. Lokalni faktorji imajo možnost za izboljšavo svojih okolišev doseči izredne kredite, kakor iz bednostnega fonda, iz banovinskega fonda za javna dela itd.

V celem tem odstavku še nismo omenili sodobnega cestišča kakor asfalt, beton itd., razen tlakovanja dovoznih cest na postaje v mestih, kar je znak, da smo še daleč od novih cestišč banovinskih cest, če ne moremo niti gramoznega cestnega omrežja v krajšem času urediti.

Vendar pa se je tudi že na tem področju že začelo z delom. Tehničnemu odelku banske uprave je priključena lansko leto osnovana banovinska tehnična terenska sekcija, ki trasa in študira za tujski promet najvažnejše gorenjske ceste, ki bodo imele sodobno cestišče. Ta terenska sekcija je izdelala načrte za modernizacijo cestišča ban. ceste iz Naklega do Brda. To cestišče, ki bo najbolj gotovo sprameksirano, to se pravi polito z asfaltom, bo predvidoma letos izvršeno in sicer iz izrednih kreditov. S tem bo napravljen prvi korak k sodobnim cestiščem na banovinskih cestah.

Kradljivci konjskih repov

Zadnji dogodki v kranjski okolici nam zopet kažejo veliko razdejano človeško družbe, pomanjkanje vsega onega, kar dela čast vsakemu posamezniku, namreč poštenja. Ropi in tatvine so skoraj dnevno na vrsti, kriminalne statistike rastejo iz dneva v dan. Vse to pa nam kaže tudi nujno potrebo, da se v Kranju ustanovi čimprej državna policija, ki bo edina mogla vsaj nekoliko zavarovati življenje in premoženje prebivalcev. Kranjska okolica je postala neko zatočišče raznih potepuhov in delomrznežev, ki iščejo, da si na lahek način preskrbijo sredstva za brezskrbno življenje.

V soboto dne 29. januarja je posestnik Janez Kozina iz Čirč ču bral s svojim bratom v kuhinji precej dolgo v noč. Nekaj pred polnočjo se je nenadoma oglasila v hlevu krava, kar je zbudilo njihovo pozornost. Ker krava le ni hotela utihniti, je šel Kozina v hlev, kjer je na svoje veliko začudenje opazil, da je nekdo obema konjema odrezal rep. Takoj sta z lučjo začela iskati sledu in sta ga tudi našla. Po sledi sta prišla po vasi še do 7. posetnikov, kjer

so bili povsed v hlevu konjem porazani repi. Nemalo začudenje in ogorčenost je zavladala v vasi. Zlikovca seveda niso mogli slediti, ostalo je na tem, da so takoj v nedeljo prijavili vso zadevo orožnikom. V vasi Čirčiče so zlikovci porazali 11 konjem repe, kar pomeni veliko škodo za posameznika.

Toda ne malo ni bilo začudenje, ko so drugi dan v nedeljo zvedeli, da so neznan zlikovci obiskali z istim namenom tudi druge vasi. Tako so na Gorenjski Savi porazali dva konjema rep, v Stražišču 3 v Bitnju pa 10. Tudi Struževu ni ostalo brez obiska, saj so tudi tam odrezali rep konju, ki je sicer zelo nemiren, da se mu še sam gospodar ni upal vedno približati.

Nastalo je seveda veliko razburjenje, kmetje si niso mogli takoj pomagati, zlikovce loviti jim tudi ni kazalo, pa so vso stvar prijavili orožnikom.

Toda že ponedeljek je prinesel zopet presečenjen, saj so ravno isti zlikovci obiskali Besnico ter v Spodnji Besnici odrezali 12 konjem v Zgornji Besnici pa 8 konjem repe. Povsod so konjem odrezali rep prav do korena, v Čirčičah so pri Strupiju celo postrgali čimo s korena. V Bitnju pa so nekemu konju celo zarezali koren. Tako je bilo v dveh nočeh v kranjski okolici poškodovanih 47 konj.

Kmetje so vsi precej hudo prizadeti, saj

Pomlajevalni uspehi JNS-arije v Selški dolini

Preteklo nedeljo je pripeljal v Selca poslanec Mravljice iz Loke kakih 15 spremljevalcev. Če so spadali vsi ti med omladince, ne moremo vedeti, ker nam ni znano, do katere starostne meje so po JNSarskih statutih še mladeniči. Zdi se, da statut ni delajo nobenih ovir, ker smo med njimi videli tudi po preizkušeni metodah izvoljena bivša župana Hafnerja Antona in Benedika Franca. Tudi od drugod se jih je pripeljalo kakih 15 tako da če seštejemo vse prebivalce z nani Selčani vred in če pristejemo vsem še poslance Mravljice pa jih ne dobimo veliko preko 30.

Gospodje pri JNS pa vse drugače cenijo in vpoštevajo našo dolino in nas Selčane. Ze pri občinskih volitvah leta 1933 jim je uspelo, da je bilo zvišano in pristoje 100 glasov k onim glasovom, ki so jih JNSarji res dobili. Tudi pri 5. majskih volitvah leta 1935 je JNS ostala zvesta temu principu ter je po svojem reprezentantu pripisala njenemu kandidatu Lončarju še 100 neodanih glasov. S tem so se ta načela in principi JNSarije že ustalila in je nastala že popolna tradicija. Tem vzorom poštenosti in ustaljeni tradiciji JNS stranke se

konj izgubi vsaj polovico svoje vrednosti, če mu je rep tako nestrokovnjaško odrezan.

Vsak konj izgubi tudi mnogo na lepoti, poleg tega pa bo najmanj eno leto precej trpel od muh, za katere mu je bil kot dobra obramba — rep. Tako lahko cenimo škodo na 60.000 din, ki so jo zlikovci napravili našim kmetom.

Ko so orožniki prijeli prijave, so takoj obvestile tovarno J. Knific v Stražišču o zločinu, če bi eventualno kdo prinesel žimo v nakup. Res se je v terek zgasil pri omenjeni tovarni neki možki, ki je ponujal žimo v nakup. Zahtevali so od njega, da dokaže, kako je prišel v posest žime. To mu se ni ravno dopadlo ter je odšel v Sitarso in žimarsko zadrugo, da bi še tam poskušal srečo. Ker je bil slučaj zelo sumljiv, so obveščeni orožniki prišli za neznanim, ki so ga srečali ravno ko je odhajal, ne da bi sklenil kupčije.

Clovek, ki je menda iz Črnuč doma, morda nima nič skupnega z neznanimi zlikovci, preiskava bo pač pokazala, kje je resnica.

Upamo, da se bo orožništvu posrečilo kmalu izslediti prave krivce, posestnike konj pa opozarjamo, da skrbno varujejo svoje živali pred neznanim ljubiteljem konjskih repov. Turški age so s številom konjskih repov dokazovali svojo moč, takih pa menda ni pri nas.

sov, niso pozabili in da nas ne pozabijo tudi sedaj, ko nam trda prede ter nam tako velokodušno podarijo še 100 mladince. Čast in slava takemu štetju. Bog naj ohrani še dolgo let take dobrotnike naroda! Hvaležni Selčani.

Socialni tečaj v Kranju

Nadaljevanje socialnega tečaja oziroma predavanja se vrši v nedeljo, dne 6. februarja ob 9. uri dop. v dvorani Ljudskega doma v Kranju. Pri tej priliki se bodo obravnavala le praktična vprašanja organizacije Zveze združenih delavcev in pa organizacija zadrugne industrije. Radi tega so vabljeni na predavanja le somišljeniki krščanskih socialnih netel. Ker bo pri ustanavljanju zadrugne industrije sodelovala Zveza združenih delavcev, se vabijo k sestanku le oni delavci, ki bi želeli sodelovati s to organizacijo.

Tedenske novice

KRANJ

Zbor gorenjskih lovcev v Radovljici. Zvesti svoji tradiciji, da zborujejo vsako leto drugje, se zbera letos lovci „Gorenjskega lovskega društva“ v soboto 5. februarja ob 6. uri popoldne v hotelu „Grajski dvor“ v Radovljici na svoj redni občni zbor in vsakoletni svoj lovski pomenek.

„Gorenjsko lovsko društvo“, katerega vodita g. Mohor Ciril, ravnatelj Hranilnice in posejilnice v Kranju kot predsednik in g. Jane Florjan, tovarnar v Radovljici kot podpredsednik, je eno najagilnejših in največjih v Sloveniji, saj šteje okrog 700 članov, ki vzdržujejo med seboj vzorno disciplino in pravo tovarniško zavest.

Pa še nekaj drugega bo v soboto v Radovljici. Po 19. letih se bo spet vršila lovška zabava, katero priredi „Gorenjsko lovsko društvo“ v hotelu „Grajski dvor“. Vodstvo in ves aranžma je v rokah g. tovarnarja Janca, podpredsednika društva. Ves hotel bo spremenjen v lovišče, tam bo lisičina, zajčja „ohcet“, gamsov revir, vse bo okrašeno s krasnimi lovskimi trofejami. Za vse udobnosti, pošteno razvedrilo in okrepljeno, sobe in garaže, bo dobro preskrbljeno. Po vsaj Gorenjski vlada za to lovsko prireditve in razstavo trofej veliko zanimanje. Lovci, Radovljica vas kliče!

Original DINGAC zajamčeno pristno sladko črno vino, zdravstveno priporočljivo za slabotne, slabokrvne in rekonaliscente EDINOLE PRI PETERLIN U.

Zakaj bi zavrgli svilene nogavice radi popušenih zank, če Vam pri BATI za malo odškodnino vse popravijo.

BATA, Kranj

Pred par tedni se je vršila v Kranju prireditve, ki je bila vsa v znaku izbranosti, sploh v vsakem pogledu „elitna“ prireditve. Strogi „objektivni“ kritik pa je pozabil omeniti v svojem poročilu, da so se na prireditvi dogajali slučajni, ki nimajo prav nič skupnega z „elitnim“ načinom prireditve same. Nekateri hudobni jeziki vedo povedati o ukradenih klobasah, menda celo zlatinici. Vsa zadeva se je zelo „elitno“ končala pred vhomom v lokale.

Dijaki kranjske gimnazije prirede v soboto 12. februarja ob pol 9. uri zvečer in v nedeljo 15. februarja ob 4. uri popoldne v Ljudskem domu Gogoljevo komedijo Revizor. Igra je veskozi zabavna, zato pričakujemo, da bodo Kranjčani in okoličani prireditve dobro obiskali in tako podprli delo naših dijakov.

Opereta „Cigan baron“ v Ljudskem domu. V nedeljo 6. februarja popoldne ob 4. uri nastopijo v kranjskem Ljudskem domu kot gostje člani Prosvetnega društva sv. Jožefa iz Trziča. Po šestih predstavah, katere so vedno napolnile tržiško dvorana do zadnjega kotička, so se odzvali naši prošnji in prihite v nedeljo k nam. „Cigan baron“ je dobro znana in zabavna opereta, ki vsebuje mnogo prijetnega zbornega petja. Prepričani smo, da je Prosvetno društvo storilo prav, da je na ta način ustreglo želji naših Kranjčanov. Cene vstopnicam so se morale neznatno povečati. Prodaja jih „Hinko pod kostanji“, v nedeljo knjižnica v Ljudskem domu.

Skupina poselske zveze sporoča, da ima svoj družinski sestanek s tombolo prihodnje nedelje 13. t. m. popoldan ob pol 4. uri v Ljudskem domu v Kranju. Vabljeni so vse služkinje.

Putnikova biljetarna v Ljubljani se je dne 1. februarja preselila iz dosedanjih prostorov v Gajevi ulici 5. na Tyršovo cesto št. 5, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo. Telefonska številka ostane neizpremenjena.

Res poceni lahko kupite pri CROBATH - KRANJ (pri Francejnu)

Teden ostankov od 3-10

Razni ostanki belega blaga, okfortov, tiskovine, volnena blaga itd.

Ne zamudite ugodne prilike poceni kupiti!

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415, v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

„Pa se le še nisi mogel oženiti,“ ga je zbadal brat Jurij, Hartmanu je zloben nasmeh zaigral okrog lepih ust. „Zdaj se mislim oženiti.“

„Aaa?“ sta zozijala tovariša. „Pa nisi nič govoril o tem. Kje pa?“ je hlastnil brat.

„Podgoričeva Marjeta bi bila prava za poroko,“ je rekel Hartman in v satanski zlobi so se mu zaiskrile nebesno modre oči.

„Cigava? Meuda ne hči svobodnjaka Podgorca? Hartman, ne pozabi, da si plemič!“ se je čudil brat.

„Da, baš ona.“ je Hartman zatrdel s peklenskim smehom.

Juriju Pucheimu se je nekaj zablisnilo v glavi. Od začudenja je komaj stlačil iz sebe vprašanje:

„Kako?“

„Tako!“ je ravnodušno pritrtil Hartman.

Jurija Kraiga je občila temna rdečica.

„Tako sramoto nam misliš nakopati? Spametuj se že vendar, Hartman! Sram me je, ker si moj brat.“

„Mlad sem še,“ se je branil brezobzirni oblastnik. „Hočem, da mi bodo mlada leta dala vsaj nekaj veselja.“

„Kakšnega veselja?“ se je jezno zadril brat. „Z ropom ženske si boš nakopal sramoto in sovraštvo.“

„Da, njegova svetlost, briksenški škof, ti do groba ne bo odpustil take hudobije,“ je trdil Pucheim.

Hartman se je spet zlobno nasmehnil.

„Briksen je daleč in škof je star. Jaz sem pa tu, mlad, željan uživanja in ona je tudi tu, mlada in brhka.“

„Jz cerkve te bodo izobčili in potem boš videl! Zadnji tlačan bo smel brez kazni lučati kamenje vate.“

„Ha, kanalija! Naj poskusim!“

„In po smrti? To menda veš, da je za izobčenca prostor prav dolj na dnu pekla.“

„Za skopuhe tudi. Bova lepo skupaj gorela, prijatelj,“ se je dvorjak rogal Pucheimu.

„Ona je hči svobodnjaka,“ je poudarjal Jurij Kraig, „mogočnega svobodnjaka. S takim dejanjem si spraviš pravo nevihto nad glavo. Ljudstvo je tako ni zadovoljno z razmerami in na Podgorčevu prigovarjanje se nam upro.“

„Naj poskusijo! Jaz jim pokažem!“ se je nosil Hartman.

„Če se ti uprejo?“

„Moj brat si, pa tako netumno govoriš. Podložnik si po zasmrajnih bajtah, upor jim ni v mislih.“

„Če se ti pa le uprejo?“ je Jurij ponovil vprašanje. Hartman je čutil poudarek v teh besedah. Ta hip je začutil strah, potem pa se je glasno zasmel.

„Kako čudno sprašuješ! Čul sem o nekih puntih na Koroškem. Ze pred mnogo leti je bilo to. Saj vesta, tisti Peter Wunderlich in neki Matjaž sta delala gospodi sive lase. Pa kaj je bilo iz tega? Nič, prišli so Turki, uporniki so se jim postavili v bran in so bili posekani do zadnjega moža, Wunderlicha, ki se je rešil, so zaprli. To je bil dober nauk za uporne kmete. Od tistega časa so kar mirni v svojih brlogih.“

„Ni tako,“ je oporekal Jurij Kraig, „V Bohinju se kuha čudna južina, pa ti ne veš, kakšna. Tako vama pravim, da si bomo presneto oparili usta, če bomo tisto jedli.“

„Nikar ne čenčaj!“ se je zadril Hartman.

Jurij Pucheim je široko razprl sive oči in v strahu hlastnil:

„Kaj praviš? Kmetje se ...“

... „Upirajo“, je rekel starejši Kraig. „Nevem nič gotovega. Berači so mi nanesli takih novic.“

„Berače poslušaj, norec! O, sram me je, ker si moj brat!“ se je spet na vse grlo smejal Hartman.

„Nikar se prezgodaj ne smeji. Latinci so rekli, da ne smeš hvaliti dneva pred večerom. — Kaj praviš, dragi brat, zakaj ni tako dolgo nazaj biričev, ki si jih poslal v Bohinj?“

Hartman je malo škripnil z zobmi.

„V občestni gostilni popivajol. Poznam Matevž. Ko pridejo domov, jim bom že dal zasluženo plačilo.“

„Bog ve ...“ je odvrnil brat.

„Kaj pa misliš, da je?“ je vprašal Hartman.

Jurij je hotel odgovoriti. V tem pa so se odprla vrata, vstopil je sluga in javil prihod biričev.

„Naj pridejo sem,“ je ukazal Hartman.

Kmalu so se prilomili biriči, obstali so za vratj in plašno gledali v mogočne oblastnike. Prvi birič, Matevž, je počasi zastokal:

„Milostni gospodje ...“

„Kaj je?“ se je zadril Hartman.

„Milostni gospod ne zamerite ...“

„Govoril! Kaj je!“

„Ne zamerite, milostni gospod ...“ se je Matevž davil od strahu.

Hartman je postal nestrpen.

„Povej! So šli s sejma? Koliko je piena?“

„Nič,“ je Matevž tiho odgovoril.

„Niste zaplenili blaga? Ste pozabili, kaj sem vam ukazal?“

„Nismo mogli.“

Hartman je debelo gledal in začudeno vprašal:

„So šli ljudje s sejmšč?“

„Ne.e.“

„Kaj?“ je zakričal Hartman in poskočil, kakor bi ga usekal modras. „Vi mi upate to povedati! Vse vas zaprem!“

Biričem so lezle glave med ramena. Nobeden ni upal spregovoriti besede v obrambo. Hartman pa je rohnel dalje.

„Jaz vas naučim, pasji sinovi! Zlodeji, niste vredni, da bi vas enkrat sonce obsijalo! Klade zanikrne, čemu vas pitam na gradu? Najprej se spokorite v ječi, potem se pa zgubite, kamor hočete!“

Vse je molčalo, čez dolgo je vprašal Jurij Kraig:

„Kako, da jih niste mogli pregnati?“

Matevž je tiho odgovoril:

„Ljudstvo je drzno. Morali smo bežati.“

„Kaj? Bežali ste?“ je vpil Hartman. „O zajci, mlečnozobi, da bi vas hotela pobiti strela z jasnega neba. Čakajte, pokličem ječarja, da vas bo naučil, meni nositi taka sporočila.“

Hartman je stopil k zvoncu in prijel za vrvice. Tedaj je iztegnil birič Miha ranjeno desnico in ponižno rekel:

„Gospod, življenje smo morali braniti. Kri smo prelivali.“

„Kdo vas je napadel?“ je hlastno vprašal Hartman in pri tisti priči stopil od zvonca.

Surovi Miha je dobil pogum.

„Milostni gospod, poglejte mojo desnico! Zlepa ne bo več prišla za meč, ali pa nikoli več.“

Hartman je molče in mrzlo gledal ranjeno roko, brat Jurij pa je ves zmeden hitel spraševati:

„Kdo te je ranil? Kako? Zakaj?“

„Svobodnjak Vehar z Gorjuš me je usekal z mečem po roki. Da nismo zbežali, bi nas zbesneli kmetje pobili, O, milostljivi gospodje, vi ne veste kako strašno je bilo.“

„Saj sem vedel.“ je vzdihnil Kraig, Pucheim je pa nemo strmel v biriče.

„Hudiča,“ je ušlo Hartmanu skozi stisnjene zobe. Potem pa je zopet nakuril biriče. „Pred kmeti ste bežali. Sram vas bodi!“

„Premalo nas je bilo, milostljivi gospod,“ jih je izgovarjal Matevž. „Sejmarjev je bilo gotovo tisoč.“

Hartman je z dolgimi koraki dvakrat premeril sobo, potem se je ustavlil pred biriči in jim trdo velel:

„Poberite se ven, golazen zanikrna! Za enkrat vam odpuštim, drugič se pomenimo drugače.“

Biriči so se hiteli klanjati, vsi hkrati so hoteli skozi vrata in so se oddahnili šele v veži, kjer jih niso več prebadale Hartmanove oči.

Mladi oblastnik pa je hodil po sobi in je od jeze škripal z zobmi. Nazadnje je treščil na stol.

„Tako daleč smo prišli!“ je zahrpal. „Torej je vendar res, kar si govoril, Jurij, da se nam kmetje upirajo!“

„Glej, nisem se motil,“ je brat vznemirjeno odgovoril. Jurij Pucheim je sklenil roki in vzdihoval:

„Moj Bog, kakšni časi, kakšni časi!“

Velika lovska prireditev

dne 5. februarja 1938 v Radovljici
v hotelu „Grajski dvor“

Začetek ob 8. uri zvečer.

Prijatelji zelene bratovščine vladno vabljani!

Evharistični kongres v Budimpešti. Če bi se oglasilo dovolj udeležencev za evharistični kongres v Budimpešti, ki se letos vrši koncem maja, bi iz Kranja šel poseben avtobus naravnost v Budimpešto. Stroški bi se zelo zmanjšali, če bi šli tja tako, da bi bili tam le pri glavni procesiji in bi bili tam le čez noč in bi se takoj nato vrnili. V tem slučaju bi stroški znašali okrog 650.— din za vožnjo, enkrat prenočišče, hrano in vizum. V Kranju bi radi sestavili pevski zbor za udeležence iz naše škofije. Če bi se oglasilo dovolj pevcev, bi se iz Kranja peljal pevski zbor na evharistični svetovni kongres v narodnih nošah s fanfarami. Vsi pevci iz kranjske dekanije, ki bi bili pripravljeni udeležiti se izleta na evharistični kongres, naj se takoj zglasijo pri župnem uradu v Kranju. Če bi kdo drugi tudi rad šel z nami v narodni noši, naj se tudi javi takoj, da vemo, ali bo možno napraviti izlet na evharistični kongres.

Tvrdba Teibl & Blatnik v Stožicah, velika atera v Belju, sladkor prodajal kar na vagono, drzna sleparija se mu je posrečila, toda prišla je na dan in sleparja so aretirali, v Zarebu so aretirali direktorja itd. Tako so pisali časopisi v maju in v juniju 1937. Razprava proti Taiblu in soudeležencem se bo vršila v Ljubljani dne 9. februarja 1938 ob pol 9. uri pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Ker bo zanimiva in zlasti poučna razprava za vse one, ki se tako radi vežejo s sleparji zaradi zasluzka, opozarjamo na to razpravo, ki bo morda le komu odprla oči, da je treba za vsako trgovinsko poslovanje predvsem poštenja in zaupanja. Mož je raztegnil svoje delovanje po velikem delu Slovenije in tudi Kranja ni izpustil. Nekje na Gorenjskem je, četudi poročen, objubil neki učiteljici zakon in dokazoval s ponarejenim pismom rekega kardinala, da mu je zopetna ženitev mogoča. Zopet drugod je naložil velike količine moke za dvor in jo tudi odpeljal. Stvar bo za lahkoverne ljudi v resnici poučna.

SMARTIN PRI KRANJU

V nedeljo 6. februarja 1938 bosta imela Fantovskij odesk in dekliski krožek svoj praznik. Zjutraj ob 8. uri bo v farni cerkvi sv. maša za vse člane in članice, katero bo daroval naš novi g. kaplan dr. Pavel Robič. Opozarjamo vse člane in članice, da ta dan prejmejo sv. zakramente. Skupno sv. obhajilo bomo imeli med sv. mašo ob 8. uri. Ob pol 8. uri bo zbirališče v Smartinskem domu odkoder bomo šli skupno v cerkev. Udeležba je obvezna. Popoldan ob 3. uri pa priredimo v Šmar. domu telovadno akademijo. Točen program je viden na plakatih. Upamo, da bodo naši fantje, dekleta ter vsa mladina kakor duševno tako tudi telesno vestno pripravljani.

Na svidenje na akademiji!

ŠKOFJA LOKA

Botrstvo novemu gasilskemu praporu, ki bo blagoslovljen ob priliki velikih gasilskih slavnosti dne 8. maja, sta sprejela g. ban dr. Marko Natlačen in soproga gospoda župana Minka Zihlerl.

Požar v tovarni „Intex“. V torek popoldne je izbruhnil v tovarni „Intex“ na kolodvoru požar, ki je med delavci vzbudil precej razburjenosti. Ogenj je nastal pri nekem motorju v prvem oddelku, vendar so ga z gasilnimi aparati hitro zadušili. Večje materialne škode ni.

Gada je ubil. Koncem januarja je gotovo nekaj posebnega, če kdo zaloti gada pri sončenju. Lepo sončno vreme je v petek popoldne zvalilo pri sv. Lovrencu nad Škofjo Loko gada na stezico, ki pelje proti cerkvi sv. Lovrenca, kjer se je gred na precej toplim soncu. Tu ga je zalotil Jakob Sink iz Breznice in ga seveda ubil.

Neolikantost otrok. Ze večkrat so se slišale pritožbe, kako so otroci, zlasti oni, ki obiskujejo višje razrede ali ponavljalno šolo, iz naše okolice surovi in neolikani. Noben ne pozdravlja, za hrbtom ti kažejo jezik, se norčujejo zlasti iz stark in starčkov, mečejo kamenje za človekom, kvantajo kakor pijanci v gostilni, se prepejajo itd. Pa to ne samo, kadar se vračajo iz šole, tokrat je najhujše, ampak to je že kar v navadi. Pa tudi ne samo okoliški otroci, tudi nekateri mestni niso nič boljši.

Pred meseci sem hodil po Selški dolini in še preje po Črnem vrhu in Polhograjski dolini. Da bi jih videli tam otroke. Vsak je pozdravil z „dober dan“ ali s kakim drugim primernim pozdravom. Iz šole so šli mirno, da jih še slišati ni bilo. Nohenege krika, ne pretepanja, ne kletvine, ne sporekovanja itd. Videl sem, kako

so tem otroci starko, ki je prosila od hiše do hiše, lepo pozdravljali, pri nas pa sem tudi videl, kako so otroci neko starko zasmehovali, se ji rogali itd. Pa še nekaj! Na dan proslave sv. Save, sta se vračala od proslave dva fantiča, doma iz Sv. Duha. Šla sta po potu mimo vojašnice. Držala sta se čez rame in pela kvantarske pesmi. Pa ne po tiho, na vse grlo sta kričala in klela, da ju je bilo groza slišati. Simulirala sta pijanost ter se valila iz ene strani ceste na drugo. Tretji, ki jih je počakal in ju začel miriti, jo je pošteno izkupil, raje je bil zato tiho. Takemu obnašanju naše mladine je treba napraviti energično konec. Zadnjič smo že pisali o kletvah naših otrok, danes pišemo to, pa bomo še in še pisali, dokler se ne bo kaj zganilo in tudi spremenilo. Treba je najti vzrok. Treba je dati otrokom več srčne kulture. Veroučitelj v poldrugji uri na teden ne zmore vsega. Treba je, da vsi vzgojitelji v šoli vzamejo isto smer, da se končno doseže le kak uspeh.

Mati in sin na mrtvaškem odru. Lavrinčevo družino iz Puštala pri Škofji Loki je zadela kaj bridka usoda. Tekom 24 ur je zgubila svojega hranitelja in očeta, ter mater oziroma staro mater. V soboto malo pred 6 uro zvečer se je namreč pri delu nenadoma zgrudil zadet od kapi delavec v tovarni „Sešir“ 54 letni Lavrinec Janez. Izmetaval je iz voza premog. Ko ga je zmetel že polovico, se je nenadoma zgrudil. Takoj sta priskočila gg. Linke Rudolf in Azbič Franc, ter sta ga zanesla v strojnico. Vendar je bil Lavrinec že mrtve. Poklicani zdravnik je ugotovil smrt za kapjo. Lavrinca so nato odpeljali na njegov dom v Puštal, kjer je umrla njegova mati. Lavrinec zapušča 9 otrok, katerih najmlajši je star šele 10 let. Lavrinčeva družina se je preselila iz Javornika pod Sv. Joštom v Puštal, kjer je njegov oče kupil sedanjo hišo l. 1898. Lavrinec je bil zvest in priden delavec. Z delom v tovarni „Sešir“ je dolga leta preživljal svojo številno družino. Njegov predelavec je izjavil, da ga vseh 20 let skupnega dela ni videl niti enkrat netreznega. Točno 24 ur po njegovi smrti je iz Vsemogočnj poklical po plačilo njegovo 82 letno mater. Bridko je bilo gledati žalost domačih ob dveh krstah, ki sta ležali ena ob drugi na mrtvaškem odru. V prvi mati, v drugi sin! Materi niso upali povedati, da je Janez že pred njo odšel iz te solzne doline. Nad vse lep je bil Lavrinčev pogreb v ponedeljek ob 5. uri. Toliko ljudi že dolgo ni spremlilo k večnemu počitku nikogar. Njegovi delavci so ga spremlili vsi do zadnjega, z odborom JSZ na čelu. Vsi tovarniški uradniki in uradnice ter mojstri z ravnateljem Alojzijem Kmetičem. Pa še sorodniki in nepregledna vrsta drugih. Ob grobu so mu pevci zapeli „Človek, glej!“, zastopnik JSZ pa je imel v slovo lep govor.

Mater so pokopali v torek ob 4. uri.

Naj v miru počivata! Vsem prizadetim pa naše sožalje!

CERKLJE

Iz Cerklj nam je prijatelj našega lista poslal novi odbor sokolskega društva v Cerkljah. Ker društvo zelo v javnosti nastopa, tako da niti sosedeje odbornikov ne vedo, ali sokolsko društvo v Cerkljah obstoja ali ne, zato javno objavljamo celokupni odbor: Starosta: Robas Jože, pos. Cerklje podstarosta: Sajovic Franc st. veleposestnik Velesovo, tajnik: Lapajne Julijan, Cerklje, blagajnik: Lipar Andrej, trgovec s kolesi, Cerklje; odborniki: Sajovic Franc, pos. sin, Velesovo, Miklavčič Ivan, sedlar, Cerklje, Miklavčič Ivko, sedl. sin Cerklje. Koliko ima društvo člaov, ni znano. Mogoče bi bil odbor tako prijazen in nam poslal za prihodnjo številko „Gorenjca“ število članov, rednih in podpornih. Zlasti bi nas veselilo, če nam pošlje tudi imena svojih navdušenih članov, če ni morda članov ravno toliko kot odbornikov.

V vednost. Pretekli ponedeljek je bil v Kranju aretiran v stanovanju cerkljanskim občanom znane ženske osebe zadnji odstavljeni cerkljanski občinski tajnik.

Nekateri so prejeli doslej Gorenjca na ogled. Precej se jih je naročilo ter so poslali tudi že naročnino. Vse, ki doslej še niso bili naročeni, prosimo, da nam nakažejo naročnino vsaj za pol leta. One, ki nam ne bi vrnilj današnje številke, bomo smatrali za naročnike. Uprava lista.

NAKLO

V nedeljo 6. februarja bo v prosvetnem društvu v Stari šoli predaval g. profesor Janko

Mlakar o „Deželj polnočnega sonca“. Kdor se hoče veliko naučiti in iz srca nasmejati, naj za nobeno ceno ne ostane domal Vsak se bo kesal, če ne bo prišel. Predavanje, ki se bo začelo ob treh popoldne, bodo spremljale tudi lepe slike.

Čebelarska zadruga v Naklem ima svoj sestanek v nedeljo dne 6. februarja popoldne ob 3. uri v Stari šoli. Ker je sestanek zelo važen, so vsi člani vabljani, da se sestanka sigurno udeležijo, dobrodošli so pa tudi nečlani. Člani naj prinesejo s seboj članske izkaznice radi potrdila plačane članarine, ki se bo pobirala. Vsak član bo moral tudi poročati o točnem številu panjev, ki jih ima.

BREZJE

„Dva para se ženita“ je naslov igri, ki jo bo v nedeljo 6. t. m. ob 3. uri popoldne priredilo naše Prosvetno društvo. To bo največja burka, kar jih je v 30. letih svojega obstoja priredilo društvo. Prav gotovo ne bo nikogar, ki bi zamudil to ugodno priliko, ko se bodo koši smeha delili skoraj zastoj. Da bo to vsem mogoče, bomo igro v nedeljo ponovili. Za dober uspeh jamčijo naši najboljši igralci!

BREG PRI KRANJU

Naši gasilci nam bodo v nedeljo 6. februarja priredili veliko smeha in zabave. Ta dan bodo namreč popoldne ob 3. uri nastopili naši igralci v gasilskem domu z burko „Dva para se ženita“. Burka, ki je povsod imela največji uspeh, kjerkoli so jo igrali, bo pri nas prav gotovo zvalila obilo gledalcev.

ČEŠNJAVA PRI PODNARTU

† **Janez Rozman.** Pretekli teden smo pokopali Janeza Rozmana, po domače Rbžmanovega očeta, ki je umrl po dolgotrajni in mučni bolezn. Pokojni je bil prav gorenjska grča, trd značaj, ki ga ni upognila nobena sila. Dober gospodar, skrben oče, ki je ljubil delo in zemljo in se zanje žrtvoval. Živa vera in ljubezn do lastne grude sta ga podpirali, da ni nikdar omahnil. Z ženo, ki jo zapušča, sta vzgojila deset otrok, ki so vsi preskrbljeni, najstarejšega fanta jim je vzela vojska. Pokojni je bil vsepovsod priljubljen in znan, to nam je dokazal tudi njegov pogreb, na katerega so prišli številni sorodniki, prijatelji in znanci od blizu in daleč. Naj blagemu možu sveti večna luč, njegovim domačim pa izrekamo svoje sožalje. Naj se na tem mestu v imenu domačih zahvalimo vsem, ki so pokojnega spremlili na njegovi zadnji poti.

Elektriko homo dobili. Zdaj gre pa zares. Ni, kakor nočemo zaostajati za sosednjimi vami, zlasti pa ne za Rovtarji, ki jo že imajo. Res je že skrajni čas, da dobimo elektriko, saj svetli že okrog in okrog nas in nas kar izživa, da še mi poprimemo. Zdaj že delamo z vso paro in upamo, da nam že v nekaj tednih res zasveti. Tako bo zadnji otok v našem kotu elektrificiran in nas ne bo treba biti sram pred drugimi.

O. F. O. KRANJ

Ne izgublajmo več naših moči!

Vse, fante, ki so bili kdaj v prosvetnih društvi ali v športnih klubih doma, ki si žele prosvetnega udejstvovanja tudi v tukajšnjih društvih, ne glede na to, ali imajo kake zveze s prosvetnimi funkcionarji v kranjskem okrožju ali ne, pozivamo, da svoje bivše prosvetno življenje nadaljujejo tudi pri nas.

Vsakdo, ki želi vstopiti v naše društvo, naj javi svoje ime tajniku, kateregakoli društva v okolici Kranja, kakor je komu najpriklad-

nejše glede stanovanja, ali naj se javi z izkaznico prosvetnega ali športnega društva, kjer je preje deloval. Seveda vabijo društva tudi one, ki še niso bili nikjer včlanjeni. V naših društvih je in mora biti prostora za vse, ne glede na stan. Vsakomur mora biti prosvetni dom drugi dom, kjer vlada domačnost in pravo bratstvo po katoliških načelih, po načelih naših velikih mož.

Vsakomur je dano, da se v tem ali onem odseku društva udejstvuje, uveljavi in razvedri, od vsakdanjega duhamornega tovarniškega dela.

Nujno je, da se mlad človek udejstvuje prosvetno in športno. Razmere, ki vladajo v industrijskih krajih zdravo naravo našega naroda uničujejo telesno in duševno.

Slovenci smo zdrav narod. Zato želimo, da to odliko tudi ohranimo, čeprav grozi ljudstvu v industrijskih centrih nevarnost propada.

Te nesreče pa se bomo obvarovali na ta način, da se organizira že nežna mladina v katoliških prosvetnih in telesnovzgojnih društvih, ki imajo za seboj slavno zgodovino svojega uspešnega delovanja, ki hočejo svoje članstvo vzgajati po najmodernejših sodobnih pozitivnih izsledkih na kulturnem in telesnovzgojnem polju.

Ženini in neveste!

Nešetokrat sem Vam že dokazal, da dobite najcenejše in najlepše fotografije pri

fotografu JUG - Kranj

Zveza F. O. v Ljubljani ima sijajno zamisel, organizirati slovensko mladino, jo vzgajati duhovno in telesno najbolje — najmoderneje. Zato imamo hvalo Bogu Slovenci odlične kulturne in telesnovzgojne pedagoge, ki so priznani strokovnjaki in vzgojitelji ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu. Tem našim kulturnim voditeljem se zato z vero v najlepšo bodočnost prepušča usoda slovenske mladine.

Naš narod se lahko smatra kot najsposobnejši ravno za te vrste telesnih vaj, ki jih ima ZFO. na programu za bodočnost. Te panoge so: telovadba, lahka atletika, smučanje, plavanje, težka atletika v obče in še nekatere druge panoge in igre, ki tvorijo jedro telesne kulture.

Telesno vzgojno udejstvovanje v tej smeri je naša bodočnost. Ravno tukaj imamo Slovenci največje zmožnosti, ker smo kakor že rečeno zdrav narod, podobni „severnjakom“, a še nismo prišli do izraza, ker doslej še nismo imeli ne organizacij, še manj pa ljudi, ki bi znali ceniti in razvijati te narodne vrline, ki v njem so. Napočila je nova doba, ko po vzgledu najkulturnejših severnih narodov v telesno vzgojnem pogledu, organizirajo v narodu radi njega samega šport kot narodno potrebo in veselje, pravo veselje na soncu in vodi, na snegu in gorah, kjer bo plemenita borba v teku in metu ter skoku zamenjala tekme v pijančevanju in nemoralu.

Organizacija F. O. ni torej nazadnjaška, kakor nas krivično obsojajo naši nasprotniki. Ravno obratno, lahko trdimo pred javnostjo, da je naša katoliška mladinska organizacija F. O. najnaprednejša organizacija v Sloveniji, ker gre v bodočnost z jasnim programom, vzgajati svojo mladino sodobno po najmodernejših izsledkih medicine in telesne kulture. Vodstvo se v oziru ne drži neumnih pravil konservativnosti, kar vidimo pri nekaterih drugih organizacijah, ki radi tega stališča žanje same neuspehe leto za letom. Mi smo v tem pogledu na zdravi podlagi, ki je jamstvo naši bodočnosti.

Gorenjčevo prvo nagradno tekmovanje!

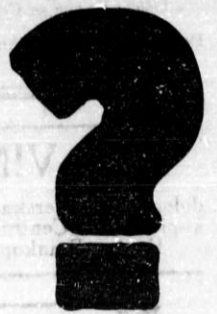
Ali ste že odgovorili na prvo in drugo nagradno vprašanje?

NAGRADE:

novi moško kolo, kompletno, znamke „Kompressor“

500 kom. strešne opeke „Bobrovec“

moška ročna ura švicarske znamke „Thiel“

ODREŽI

III. nagradni kupon:

3.) Kdaj in kje je umrl pokojni dr. Janez Evangelist Krek?

Odgovor: _____
Naslov: _____, poklic: _____
bivaliče: _____, pošta: _____

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da smo katoliška mladina, ki neomajeno stoji za svojimi duhovnimi voditelji v boju za katoliška načela. Tukaj pa smo konservativni, nazadnjaški, starokopitni kakor nam pravijo. Naj vedo naši nasprotniki, da jim bo vsa njihova naprednost v nazorih škodovala, saj vidimo v njihovih organizacijah duhovno razcepljenost, čeprav nosijo na svojih prsih vidna znamenja duhovne skupnosti.

To ve danes že vsak otrok, da je ona skupnost, ki jo imajo v zunanem delu, le še zasluga in plod bivših režimov, ki so zagurali gmoten položaj organizaciji z denarjem, ki prihaja iz narodovih žuljev.

Te duhovne razcepljenosti pri nas ni in ne more biti. Res je, da naša organizacija ni gmotno podpirana od države, imamo pa zato večjo moralno podporo za naše podvige v pravi podlagi naših katoliških načel.

V naših idejah bomo ostali na isti stopnji kot so bili naši predniki pred desetletji. Čas je dokazal, da je zlato dobo bivših orlovskih časov ustvarila neomajena resnica in ljubezen do naših večno živečih in vedno modernih načel, ki niso umski plod zmotljivega človeka. Zato smo ostali in ostajamo tukaj na isti stopnji.

To stremenje slovenske mladine ni v škodo narodu samemu in ne državi. Saj postaja organizacija F. O. vsak dan močnejša, postaja steber, nosilec miru in ljubezni do domovine in drugih narodov, steber nosilec slovenskega naroda.

Med priseljenimi delavci je veliko število bivših prosvetnih delavcev in športnikov, ki pa so radi boja za kruh morali od doma in seveda tudi od domačih društev. Vzeto jim je bilo ono najlepše idealno življenje, ki so ga živeli doma. Polagoma se odtujajo društvenemu življenju, otopé za vso lepoto, ki jim je bila tolikokrat doma v moralni podvigi in življenjski optimizmu. Zgodi se, da polagoma preide bivši prosvetni prvak v druga območja, postane celo član organizacije, proti kateri se je doma boril.

Ali ni škoda, da zgublamo toliko odličnih moči, ki so se leta in leta vzgajale doma. Zdi se, da naši nasprotniki vodijo nekako tajno statistiko vseh došlecev v naš kraj, saj si drugače ni mogoče razlagati, kako hitro vsakogar včlanijo, ko jim pod pretvezo, da imajo protekcije pri podjetjih, vzamejo v boju za kruh ves optimizem v naše organizacije.

Zadnji čas je že bil, da smo naša vodstva zdramili k živahnemu delu tudi mi v tej smeri.

Iz pisarne Kmečke zveze

Seja odbora OKZ bo v ponedeljek 7. februarja 1958 ob pol 2. uri popoldne v mali dvorani hotela Stara pošta.

MALI OGLASI
 Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Prodaj 7 cevni radio z anodnim aparatom, akumulatorjem in polnilcem. Stražišče 306. Vprašati od 12. do 14. ure.

Kuharica spretna in sposobna za večjo kuhinjo, se takoj sprejme. Kranj, Gasilski trg 5.

Pridno dekle, po možnosti večje kuhe, sprejemem. Naslov v upravi.

Dobre šivilje, ki so izvežbane v šivanju na električnih šivalnih strojih, sprejememo v delo. Pismene ponudbe na tovarno „Intex“, d. z. o. z. v Kranju.

Proda se ugodno radi selitve stavbna parcela s hišico. Poizve se Cesta na Golnik št. 3.

Dekle za varuha majhnega otroka za čez dan sprejemem. Naslov v upravi.

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani - Frankopanska ulica 11.

Poročni prstani in druga darila so najsolidnejša pri
B. RANGUS
 zlatar in sodni cenilec v Kranju

Lepo in solidno izbiro ur, zlatnine, očal, jedilnega orodja, kristal stekla, nalivnih peres, okvirjev za slike, modernih broš, lepo sortiranih kuku ur itd. — Vsa v to stroko spadajoča popravila se strokovno popravijo ali predelajo pod jamstvom v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. Kupujem staro in novo zlato in srebro. — Cenik Vam je na razpolago.

Za urednika in izdajatelja odgovarja Vortevček Milan, v Kranju.

Zaples

79

79

Beli elegantni atlas čevlji za ples. Vsaka dama more imeti k svoji toaleti čevljičke v isti barvi kakor je njena toaleta. S specialno barvo barvamo te čevljičke na rdeče, roza, zeleno, plavo, lila, rumeno in t. d.

169

169

Zelo elegantni čevlji za ples. Zaponka preko rista in lepa crno bela kombinacija dajejo Vašim nogam poseben šik. V njih boste imeli dvojno zadovoljstvo pri plesu.

»Naš ponos« elegantni na rom šiveni lakasti čevlji za ples. Fina izdelava in soliden okras jamčijo za njihovo eleganco.

Elegantni večerni čevlji za gospode, izdelani iz finega laka kombinirani s semišem.

Bata

Pozor!

Kdor želi imeti lepo emailirano kolo ali motor, v pečih žgano ali nitro v izbiri barv v vseh tonih, naredi solidno

Josip Grebenšek - Kranj
 ličar in slikar
 Vedno konkurenčne cene!

Žarnice

pregorele zamenja za nove od Din 6'50 dalje.
 Pri zamenjavi 50 kom popust.

„Obnova“

pri Franjo Nadižar
 KRANJ, Prešernova 18.

Pozor!

Večja odprodaja raznovrstnih damskih čevljev od Din 80'— do Din 135'—

Andrej Černilec

trgovina s čevlji
 Kranj - Prešernova 8

Vsem, ki se nameravate fotografirati!

Pri boljšem fotografiranju naredim po dva posnetka in pri vpogledu prob šele naročite fotografije. (Oglejte si naše izložbe!)

Foto JUG, - Kranj

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.